

KPA Pensions klimatrappport 2020

Innehåll

	Sidan
Följ med oss	3
Aktivt hållbarhetsarbete	5
Styrning	6
Strategi	8
Motståndskraften hos organisationens strategier för olika klimatrelaterade scenarier	9
Scenarioanalys	9
Riskhantering	10
Identifiera och bedöma klimatrelaterade risker	11
Hantera klimatrelaterade risker	14
Mål och mätetal	17
Fortsatt arbete	17
Klimatavtryck	18

Följ med oss

Hur kommer klimatförändringar att påverka oss som bolag? En del förändringar har vi kunnat förutse, andra är oöverblickbara. Efter ett år med pandemi har vår vardag ställts om och det är lätt att arbetet med att säkerställa servicenivå och effektivitet tar över helt. Men vår långsiktiga skyldighet som pensionsbolag har inte förändrats: Vi fortsätter att göra det vi kan för att bidra till hållbar omställning och ta tillvara möjligheter som dyker upp.

Förväntningarna är stora på finanssektorn att jobba mot Parisavtalets målsättningar kring begränsad temperaturhöjning i världen. Hela branschen måste arbeta och bidra för att inte negativa och icke reversibla effekter ska uppstå. Det är viktigt att styrelser och ledningar i de bolag vi investerar i lägger tid och resurser på att implementera en strategi för hur man bäst minimerar riskerna och drar nytta av möjligheterna med klimatförändringar.

Vi investerar i kommunernas klimatomställning och vi gör scenarioanalyser om tänkbara framtida händelser. Våra analyser ökar vår förståelse kring hur olika kombinationer av klimatrelaterade risker kan påverka verksamheten och vår finansiella ställning över tid. Mer om det kan du läsa i denna rapport.

Som investerare ser vi det som naturligt att bolag behandlar klimatrisker på samma sätt som andra finansiella- och affärsrelaterade risker. Därför har vi valt att följa rekommendationer för redovisning av klimatrelaterade finansiella risker – Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Vi är övertygade om att det hjälper oss att bli mer hållbara och att det bidrar till en effektiv klimatomställning.

Kan vi tillsammans med övriga i branschen bidra till arbetet med att få bort en rejäl del av utsläppen av växthusgaser hjälper det till att bromsa klimatförändringarna. Vi ser fram emot att fortsätta i den riktningen för att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld.

Trevlig läsning!

Johan Sjöström

Tillförordnad verkställande direktör
KPA Pension AB

Sammanfattning rapport

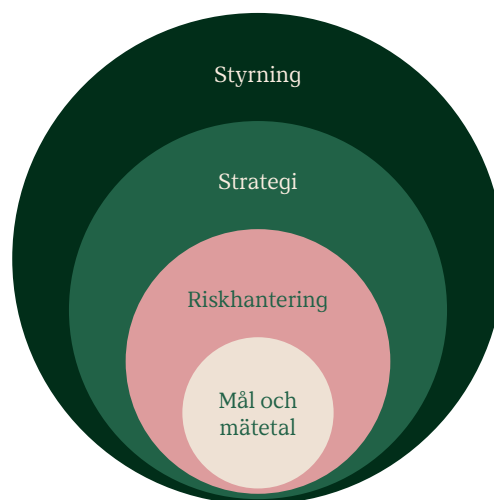
Klimatförändringarna är vår tids ödesfråga och vi ser redan effekterna globalt, men också lokalt. Under 2020 har vi haft fullt fokus på klimatfrågorna med implementeringen av EUs direktiv Sustainable Finance och våra nettonollmål i kapitalförvaltningen men också i vår egen verksamhet. Sedan 2019 rapporterar vi, utöver hållbarhetsredovisningen, också enligt rekommendationerna i TCFD. Våra rapporter finns på kpa.se.

Aktivt hållbarhetsarbete

KPA Pension är pensionsbolaget för kommun- och regionanställda. Vår historia sträcker sig tillbaka till 1922 då vi startade som en gemensam pensionskassa för elva städer. Idag är vi ett modernt pensionsbolag som förenar god avkastning och låga avgifter med ett aktivt hållbarhetsarbete i alla delar i värdekedjan. Vi har två miljoner enskilda kunder och 1 000 arbetsgivarkunder. Vi förvaltar pensionerna till bland annat lärare, sjuksköterskor, förskollärare, renhållningsarbetare och många andra anställda i kommuner, regioner och kommunala bolag.

TCFDs rekommendationer utgår från fyra nivåer:

- **Styrning:** syftar till att beskriva styrelsens och ledningens tillsyn av klimatrelaterade risker och möjligheter.
- **Strategi:** hur organisationens strategi och exempelvis finansiella planering kan komma att påverkas av klimatrelaterade risker och möjligheter, samt hur organisationen arbetar med scenarioanalyser.
- **Riskhantering:** hur organisationens riskhanteringssystem identifierar klimatrelaterade risker, samt hur organisationen hanterar dessa.
- **Mål och mätetal:** vilka mål och mätetal som organisationen använder sig av kopplade till klimatrelaterade risker och möjligheter, samt organisationens klimatavtryck.

Vi fortsätter ett redan påbörjat arbete

Som kapitalförvaltare analyserar vi hur våra investeringar påverkas av klimatförändringar. Vi arbetar för att styrelser och ledningar i de bolag vi investerar i arbetar med att minimera risker och dra nytta av möjligheter kopplade till klimatförändringar. KPA Pension är en av initiativtagarna till UN convened Net Zero Asset Owner Alliance. Alliansen innebär att KPA Pension – tillsammans med några av världens största pensions- och försäkringsbolag – har åtagit sig att placeringsportföljerna ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser till år 2050. Arbetet inom alliansen innefattar bland annat att medlemmarna enas om nya målsättningar och metoder för mätning.

Styrning

Styrelsens övervakande roll

Styrelsen för moderbolaget i KPA Pension har det yttersta ansvaret för hållbarhetsarbetet som två gånger per år mottar riskrapporter där riskkategorier såsom hållbarhetsrisker behandlas. Riskrapporteringen är också ett underlag för strategi- och affärsutveckling i det årliga affärsplaneringsarbetet.

Hållbarhetspolicy anger vad som ska gälla för vårt arbete för en hållbar utveckling och ses över en gång per år. Hållbarhet ingår också som en punkt på de strategiska dagordningarna i samtliga styrelser. Styrelserna informeras om arbetet med klimatfrågan som en del i det övergripande hållbarhetsarbetet, bland annat i samband med framläggande av hållbarhetsredovisningen. Dessutom får styrelserna ytterligare en årlig rapport i form av den egna risk- och solvensbedömningen.

Som kapitalförvaltare utgår vår verksamhet från placeringspolicyn, som antas av styrelsen i respektive bolag. Den sätter ramarna för bolagets placeringsverksamhet. Dessa ramar omfattar bland annat hur kapitalet får placeras, bolagets etiska placeringskriterier och hur bolaget ska utöva sitt ägande. Vi är övertygade om att aktivt ägande, med tydligt fokus på att integrera hållbarhet i affärsmodeller, är viktigt för att vi ska kunna begränsa den globala uppvärmningen.

Ledning och organisation

Hållbarhet är en viktig del i KPA Pensions affärsmodell, och verkställande direktör är ytterst ansvarig för frågorna inom ledningen. Som en del av Folksamgruppen tar KPA Pension även del av det hållbarhetsarbete som bedrivs centralt, när så är relevant. Vice vd i Folksamgruppen har det övergripande ansvaret att samordna, utvärdera och rapportera hållbarhetsarbetet. Inom organisationen Kapitalförvaltning och hållbarhet finns avdelningen Ansvarsfullt ägande, som ansvarar för ägarstyrning och övervakning av de etiska placeringskriterierna, samt hållbarhetsavdelningen som har det strategiska ansvaret för att driva hållbarhetsutveckling i affärsverksamheten. Folksamgruppen har en hållbarhetskommitté, vars uppgift är att bereda verkställande direktörens beslut i hållbarhetsrelaterade frågor så som ambitioner, prioriteringar och mål. Vidare ansvarar kommittén för den övergripande uppföljningen av hållbarhetsarbetet inom Folksamgruppen. Kommittén utgörs av ledamöter från Folksamgruppens koncernledning.

Arbetet med att implementera TCFD

Implementeringen av TCFD-rekommendationerna innebär att vi inventerar och kartlägger hur och i vilka processer som risker och möjligheter med klimatförändringar uppstår. Inom kapitalförvaltning har arbetet med risker och möjligheter främst berört noterade aktier och specialplaceringar. Vi har även bedömt ränteplaceringar, både hur vi investerar och genom investerardialoger, och vi har klimatrelaterade mål för direktägda fastigheter. Analyser har gjorts av hur vår tillgångsportfölj skulle påverkas av förändrade värden i energisektorn, till följd av möjliga strandade tillgångar vilket framgår mer under avsnittet Scenarioanalys. Bolagens ägarpolicy är uppdaterade, så att det numera är tydligt att vi förväntar oss att bolagen ska implementera TCFD och att vi ska verka för att klimatförändringarna inkluderas i bolagens strategi och affärsmodell.

Strategi

KPA Pensions vision är att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld. Vi vill vara ledande i pensionsbranschen när det gäller hållbarhet, och med vår storlek har vi möjlighet att påverka utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Vi arbetar för att minska vår negativa klimatpåverkan, både den vi själva givit upphov till samt från våra investeringar.

Klimatrelaterade risker och möjligheter

Stora investeringar kommer att behöva göras för att finansiera omställningen till en hållbar värld. Detta medför risker att vissa tillgångar och branscher minskar i värde då de blir utkonkurrerade av mer uthålliga produkter, eller inte längre efterfrågas på grund av förändrade konsumentbeteenden. Vissa branscher kan påverkas av införande, eller höjningar av, priset på utsläpp av växthusgaser eller andra typer av förbud och miljöskatter.

Påverkan på organisationens affär och strategi

En stor del av det kapital vi förvaltar är våra kunders pensioner och långsiktiga sparande. För att kunna erbjuda våra kunder en konkurrenskraftig avkastning och bidra till utvecklingen mot en trygg och hållbar värld behöver vi ha ett långsiktigt perspektiv på våra investeringar. Det ställer hårda krav på hur vi hanterar risker och hur vi väljer att placera kundernas pengar. I syfte att sprida riskerna består vår portfölj av olika tillgångsslag såsom obligationer, noterade aktier, direktägda fastigheter och specialplaceringar.¹ Olika tillgångsslag har olika egenskaper, och över tid kan vissa vara mer exponerade mot klimatrelaterade risker medan andra ha större potential att fånga de möjligheter klimatförändringarna för med sig.

Den största övergripande klimatrelaterade risken är att de företag som vi investerat i inte ger klimatrelaterade risker nödvändig uppmärksamhet. Det medför att de till exempel är oförberedda på vad förändringarna kan innebära för deras verksamhet och att de heller inte arbetar med att vända den negativa utvecklingen. På kort sikt kan regleringar eller ett pris på koldioxid medföra sämre lönsamhet för branscher som är starkt fossilberoende. I ett klimat med temperaturhöjning, med stigande havsnivåer på längre sikt, kan vissa geografiska lägen där vi äger och förvaltar fastigheter vara hotade.

En utmaning i dagens riskhantering av klimatrelaterade risker är att majoriteten av bolagen ännu inte rapporterar klimatrelaterad information på ett jämförbart sätt. När det saknas robust information blir det svårt att ta beslut som skulle behövas inför större strategiska förändringar av våra tillgångsportföljer. Vi ser därför ett behov av ständig utveckling och omvärderingar av både den kunskap vi har och vår investeringsstrategi.

¹ För en närmare presentation av KPA Pensions olika tillgångsslag, se KPA Pensions hållbarhetsredovisning för 2020 som återfinns på kpa.se

Motståndskraften hos organisationens strategier för olika klimatrelaterade scenarier

KPA Pensions placeringskriterier gäller för alla tillgångsslag. Vi har både uteslutande kriterier och påverkande kriterier. Vi påverkar de företag som vi investerar i där vi ser möjligheter att ställa om mot en hållbar verksamhet. Målsättningen är att vår investeringsportfölj ska vara klimatneutral till 2050.

Vi väljer in

Vi väljer in investeringar med hänsyn till klimatet. En grön obligation är en typ av finansiering där pengarna går till att finansiera olika projekt för klimat- eller miljöförbättrande åtgärder. Vi har även investerat i obligationer för att möjliggöra klimatanpassning.

Vi väljer bort

Vi arbetar med att välja bort investeringar med hänsyn till klimatet. Vi utesluter investeringar i koncerner där 30 procent eller mer av verksamheten baseras på termiskt kol, samt koncerner där 30 procent eller mer av intäkterna härrör från termiskt kol. Detta har bidragit till att vår portfölj inom traditionell livförsäkring har ett lägre koldioxidavtryck än sitt jämförelseindex. Vi utesluter även bolag där tio procent eller mer av omsättningen kommer från oljesand.

Vi påverkar

Genom att vara en aktiv del av bl a investerarinitiativet Climate Action 100+ med över 300 investerare, samt genom att lyfta klimatfrågan på bolagsstämmor och i ägar- och investerarsamtal arbetar vi för att våra innehav själva ska arbeta med klimatrelaterade risker och möjligheter. Här är arbetet inom Nettonollalliansen (UN convened Net-Zero Asset Owner Alliance) centralt för KPA Pensions klimatarbete.

Scenarioanalys

Scenarioanalys är ett sätt att studera hur framtiden kan se ut om vissa trender fortsätter eller vissa villkor är uppfyllda. När det gäller klimatförändringar ger scenarioanalyser en bra möjlighet att förstå hur olika kombinationer av klimatrelaterade risker kan påverka verksamheten och den finansiella ställningen över tid.

KPA Pension har inom ramen för ett gruppscenario analyserat ett scenario som motsvarar en global medeltemperaturökning runt två grader. Bakgrunden till det valda scenariot är vår målsättning att vår egen verksamhet ska vara klimatneutral till år 2030 och vår portfölj klimatneutral till år 2050. Scenarioanalysen har gjorts i samband med den egna risk och solvensbedömningen. I scenariot antas att vissa företags fossila tillgångar inte blir möjliga att använda för att begränsa utsläppen av växthusgaser. Aktievärdet på företag med stora fossila tillgångar skulle därmed sjunka och inte längre ge avkastning till spararnas portföljer. Resultatet visade att tillgångsvärden skulle bli marginellt påverkade av ett scenario där fossila bolags aktier blev värdelösa. Samtidigt är vi medvetna om att alla risker inte identifierats och att de kan förändras, varför behovet av aktivt ägarskap fortsatt blir en viktig komponent i vårt arbete för en mer hållbar framtid.

Riskhantering

TCFD klassificerar klimatrelaterade risker i två huvudsakliga risktyper – omställningsrisker och fysiska risker. Omställningsrisker består av risker som uppkommer till följd av omställningen till en hållbar värld, medan fysiska risker består av de fysiska effekterna av klimatförändringarna.

KPA Pension har redan befintliga riskbegrepp som delas in i tre övergripande riskkategorier

Klimatrelaterade risker ingår i varierande grad i våra befintliga riskkategorier. Klimatrelaterade risker behandlas därmed inte annorlunda än andra risker, och ställs inte i relation till andra risktyper i KPA Pensions övergripande riskhanteringssystem. De övergripande riskkategorierna definieras enligt följande:

- **Försäkringsrisk:** Exempel på händelser kan vara skadefall i form av bland annat naturskador, ökad dödlighet, avbrutna premieinbetalningar eller återköp av försäkringskapital.
- **Finansiell risk:** Exempel på händelser kan vara aktiekursfall, fallande fastighetspriser eller förändring av marknadsräntor men även andra finansiella händelser som förändrad kreditvärdighet eller fallissemang hos motparter.
- **Verksamhetsrisk:** Exempel på händelser kan vara ändrade marknadsförutsättningar, avbrott och driftstörningar i försäkringsverksamheten, eller anpassning till nya regelverk eller nya kundbehov ex ökad efterfrågan på hållbara produkter.

Hållbarhetsrisker förekommer därmed som orsaker eller drivare till risker inom de befintliga riskkategorierna. Inom hållbarhetsområdet är ett varmare klimat en orsak till att både finansiella och verksamhetsrisker uppstår. Dessa benämns som klimatrelaterade finansiella risker, försäkringsrisker och klimatrelaterade verksamhetsrisker. Sedan några år tillbaka identifieras också klimatrelaterade verksamhetsrisker och uteslutande kriterier som beaktar hållbarhetsrisker tillämpas i våra investeringsportföljer.²

² Hållbarhetsrisker är ett begrepp som förekommer i olika regelverk. Hållbarhet inkluderar tre orsaksområden där 1) miljöfaktorer, 2) sociala faktorer och 3) företagsstyrningsfaktorer kan orsaka risker med konsekvenser för företagets måluppfyllnad. Terminologin utgår ifrån tre orsakskategorier som på engelska benämns ESG, environmental (E), social (S) and governance (G).

Identifiera och bedöma klimatrelaterade risker

Processen för att identifiera och mäta potentiell storlek och påverkan från klimatrelaterade risker skiljer sig beroende på kategori.

- Enskilda klimatrelaterade verksamhetsrisker bedöms utifrån en sannolikhets- och konsekvensskala där påverkan bedöms utifrån konsekvenser för kund och varumärke, finansiell påverkan och påverkan på regel- och avtalsefterlevnad.
- För klimatrelaterade försäkringsrisker finns det i nuläget endast en begränsad koppling mellan klimat och försäkringsrisker i pensionssparandet. I nuläget finns ingen etablerad modell framtagna som beaktar försäkringsfall vid olika klimatscenario runt två grader. De scenarioanalyser som görs sker inom arbetet med den egna risk och solvensbedömningen.
- För klimatrelaterade finansiella risker kan stresstester göras för olika innehav där ett scenario är att en eller flera klimathändelser påverkar marknaden som medför ett plötsligt börsfall med finansiell påverkan. Eller att vissa tillgångar kan komma att påverkas starkt negativt av klimatrelaterade händelser.

De klimatrelaterade risker som identifieras kan läggas samman i ett eller flera klimatriskscenarion. Därefter kan den finansiella påverkan med hjälp av olika antaganden kvantifieras eller bedömas kvalitativt i samband med tidigare nämnda egna risk- och solvensbedömning.

Identifierade klimatrisker enligt TCFDs rekommendationer.

Nedan återfinns en icke-uttömmande lista över de klimatrelaterade risker som KPA Pension har identifierat både i egenskap av försäkringsgivare och inom ramen för placeringsverksamheten.

Omställningsrisker	Potentiell finansiell påverkan för bolag KPA Pension investerar i	Potentiell finansiell påverkan för KPA Pension
Regulatoriska		
- Ökade regelverks- och rapporteringskrav. - Även KPA Pension kan drabbas av ökade kostnader till följd av förändrade lagar och regler.	Framtida regulatoriska skärpningar kan leda till förbud mot vissa verksamheter, ökade krav på rapportering minskade intäkter samt högre kostnader för regelefterlevnad.	Ökade kostnader för bolagen vi investerar i riskerar att påverka avkastningen negativt.
Marknad		
Strandade tillgångar.	Stora finansiella värden riskerar att gå om intet när vissa tillgångar inte kan kommersialiseras till följd av exempelvis förändrade marknader eller regulatoriska krav. Det riskerar att påverka bolagens resultat och finansiella ställning negativt.	Avkastningen kan påverkas negativt om KPA Pension har exponering mot bolag vars tillgångar faller kraftigt i värde.
Varumärke/Anseende		
Försämrade perception av bolag.	Varumärken riskerar att skadas om det förknippas med produkter eller tjänster med negativ klimatpåverkan, vilket kan leda till minskad försäljning. Detta medför en risk att bolagens resultat och finansiella ställning påverkas negativt.	KPA Pensions varumärke skadas av att förknippas med bolag som inte kontrollerar sina hållbarhetsrisker.

Identifierade möjligheter enligt TCFDs rekommendationer.

Nedan återfinns en icke-uttömmande lista över de klimatrelaterade möjligheter som vi ser att en omställning skulle kunna innebära inom ramen för vår kapitalförvaltning.

Klimatrelaterade möjligheter	Potentiell finansiell påverkan för bolag KPA Pension investerar i	Potentiell finansiell påverkan för KPA Pension
Resiliens		
• Investeringar i projekt/företag som bidrar till ökad motståndskraft mot klimatförändringar.	• Ökat marknadsvärde genom resiliensplanering, t ex egen sol-el motståndskraftig infrastruktur och byggnader. • Ökande pålitlighet av leverantörskedjans förmåga att leverera under olika förhållanden. • Ökade intäkter genom nya produkter/tjänster relaterat till motståndskraft ex CCS teknik, matproduktion i marina miljöer.	• Bättre förutsättningar att kunna generera avkastning över tid jämfört med konkurrenter som inte har samma motståndskraft eller beredskap för klimatförändringar dvs minskad risknivå i tillgångsportföljer. • Investera i nya branscher som kan komma att växa fram i fall priset på CO₂-utsläpp stiger kraftigt. Då kan företag som tar hand om CO₂ utsläpp till en lägre kostnad få nya marknadsmöjligheter.
Energi		
• Investera i förnyelsebara energikällor.	• Varumärkesfördelar som leder till ökad efterfrågan på varor/tjänster. • Lägre exponering mot fossila prisökningar och minder exponering mot kostnader för CO₂ utsläpp.	• Ökat aktieägarvärde.
Resurseffektivitet		
• Investera i företag/fastigheter/projekt med hög energieffektivitet.	• Ökat värde för fasta tillgångar t ex högre värde för energieffektiva fastigheter. • Lägre kostnader i företag som återanvänder och kräver mindre resurser i sina produktionsled. • Lägra kostnader för fossil energi om det används för produktion.	• Ökat aktieägarvärde.

Hantera klimatrelaterade risker

Riskhantering för sparandeförsäkring och kapitalförvaltning

Den största klimatrelaterade risken som tidigare nämnts och som återges i tabellen ovan är att de som givit ut de tillgångar vi investerat i, till exempel bolag, fonder och obligationer, inte ger klimatrelaterade risker nödvändig uppmärksamhet. Mot bakgrund av detta har vår utgångspunkt under året varit att lyfta frågan om klimatrelaterade risker i vårt arbete med ägarstyrning.

Noterade aktier

Under 2019 gjordes en större förändring av den utländska aktieportföljen i syfte att förbättra hållbarhetsnivån i portföljen samt minska de klimatrelaterade riskerna samtidigt som portföljens risk- och avkastningsegenskaper hölls intakt. Det har bland annat medfört att koldioxidavtrycket i utländska portföljen minskat med ca 30 procent samtidigt som antalet innehav halverades.

År 2018 och 2019 valde vi att lägga extra ansträngningar på att synliggöra riskerna med klimatförändringarna för de bolag vi har innehav i.

Under 2020 var vi, tillsammans med tio andra institutionella investerare, med om att lägga ett hållbarhetsrelaterat förslag på den brittiska banken Barclays årsstämma. Förslaget innehöll en uppmaning om att banken ska upphöra med finansiering av fossila projekt och fick 24 procent av rösterna.

Vi har även under året haft uppföljningsmöten med ett antal svenska bolag där vi fördjupat diskussionerna kring implementering av TCFD och utmaningar som är förenade med arbete med klimatrelaterade risker och möjligheter.

Utöver vårt svenska bolagsstämмоarbete är vi även med i olika investerarsamarbeten, bland annat:

- UN-Convened Net Zero Asset Owner Alliance. KPA Pension har som del i Folksam-gruppen en representant i initiativets styrelse liksom i den arbetsgrupp som är styrelsens förlängda arm. KPA Pension är således med och delar ansvaret för den arbetsgrupp som leder påverkansarbetet inom alliansen.
- Climate Action 100+ som riktar sig mot cirka 160 globala bolag. Initiativet syftar till att bland annat öka företagens rapportering kring klimatrelaterade risker och möjligheter, samt att förmå bolagen att sätta tydliga mål och strategier för sitt klimatarbete.
- Vi är även så kallad lead investor i ett initiativ som riktar sig mot globala stål- och cementbolag och deras del i en utveckling mot en mer hållbar värld. Stål- och cementindustrin är branscher som genererar stora utsläpp av växthusgaser, men genom att ställa om produktion och utveckla innovativa tekniker kan utsläppen minskas betydligt.
- Slutligen är vi en del av ett initiativ som arbetar med att få proteinkällor att bli mer hållbara, där minskad klimatpåverkan är en viktig del.³

³ Läs mer om våra initiativ och påverkansarbete i KPA Pensions hållbarhetsredovisning för 2020.

Specialplaceringar

Specialplaceringar är investeringar med lång placeringshorisont som görs i huvudsak via fonder eller onoterade aktier. Under sommaren 2020 anordnades digitala möten med representanter från Volvo Cars och Northvolt. Båda spelar en nyckelroll i omställningen mot fler eldrivna bilar. Samtidigt är upphandlingen av kobolt, det råmaterial som behövs i batteriproduktion, förknippat med stora utmaningar kopplat till barnarbete och mänskliga rättigheter.

Northvolt och Volvo Cars har här valt två olika angreppssätt, där de förstnämnda går direkt till gruvbolag för att säkra att produktionen inte strider mot internationella konventioner medan Volvo Cars använder blockkedjetekniken för att spåra råmateriallets ursprung. KPA Pensions uppfattning är att båda företagen tar utmaningarna på stort allvar och dessa dialoger ska följas upp under 2021.

Under sensommaren träffade KPA Pension även representanter från Proventus Capital Partners för en diskussion kring integrering av hållbarhetsaspekter i investeringsprocessen. KPA Pension har investerat i två av Proventus kreditfonder. Sensommarens möte följdes av uppföljande mailkorrespondens under hösten och vi är glada över att Proventus vid slutet av året signerade FNs principer för ansvarsfulla investeringar (PRI), vilket innebär att de bland annat åtar sig att integrera ESG-aspekter i samtliga investeringsbeslut samt årligen rapportera framsteg.

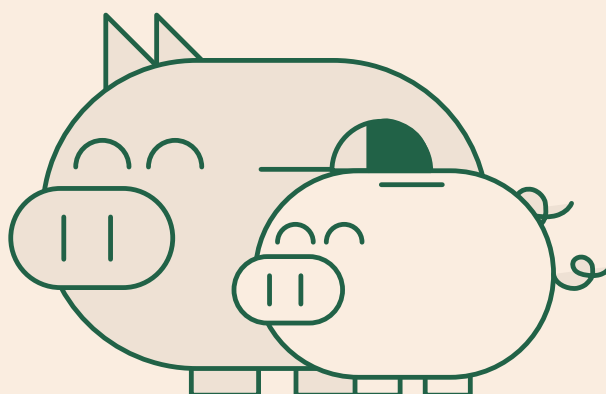
Räntor

KPA Pension träffar löpande emittenter för att diskutera klimatrelaterade risker och möjligheter. Vår utgångspunkt är alltid att välja diskussionsfrågor utifrån en väsentlighetsanalys, där vi initialt försöker identifiera vilka frågor som är mest relevanta för den aktuella utgivaren.

Under 2020 har vi bland annat diskuterat hållbarhetsfrågor med samtliga svenska bostadsinstitut där vi har innehav, vilket motsvarar över hälften (55 procent) av vår totala ränteportfölj. Diskussionerna har handlat om klimatförändringarna, och innehöll en specifik uppmuntran om att bostadsinstituten ska implementera TCFD-ramverket i sin klimatrappportering.

Klimatrelaterade verksamhetsrisker

Under året har vi fokuserat på att få en ökad förståelse för olika klimatrelaterade risker och hur dessa kan påverka oss som kapitalförvaltare. En utmaning för oss är att vi placerar i bolag med verksamhet (direkt eller indirekt) över hela världen, vilket gör oss exponerade för klimatrelaterade risker globalt. Det är ett medvetet beslut att ha exponering mot flera sektorer och branscher som bedöms ha en stor potentiell klimatpåverkan, till exempel energisektorn. Vi tror på att man som aktiv ägare kan vara med och driva positiv förändring i branscher med stora utmaningar, som till exempel energi och kraftsektorn. Vi arbetar därför dels med hur vi allokerar kapitalet dels hur vi agerar som ägare.

Mål och mätetal

Tillgången till tillförlitliga data är avgörande för att på ett korrekt sätt kunna använda sig av mätetal. I dagsläget finns mest data tillgänglig inom tillgångsslaget noterade aktier, där vi primärt använder oss av information från MSCI. Genom MSCI kan vi exempelvis se bolags utsläpp av växthusgaser (primärt inom scope 1 och 2). Vi samarbetar även med andra leverantörer som levererar andra typer av hållbarhetsdata till oss. Detta ger oss bättre förutsättningar att förstå var vi som ägare behöver fokusera våra ansträngningar inom vårt arbete med ägarstyrning.

Då vi ännu inte har tillgång till relevant och tillförlitliga data inom våra specialplaceringar är det inte någonting som övervakas eller bedöms.

Av våra tillgångsslag har vi kommit längst med en tydlig målstyrning kopplat till klimat och miljö för våra direktägda fastigheter. 2020 var målet att alla våra fastigheter med störst andel lokalarea (exklusive projektfastigheter) skulle vara miljöcertifierade, samt att energianvändningen skulle minska med 3 procent för hela beståndet. Utfallet blev 91 procent för miljöcertifieringen och energianvändningen blev -5 procent kWh/kvm. För 2021 är målet fortsatt att 100 procent av arean för lokalbeståndet (exklusive projektfastigheter) ska vara miljöcertifierad och att energianvändningen ska minska med 2,5 procent och vara under 100 kWh/kvm för hela beståndet.

Fortsatt arbete

Inom kapitalförvaltningen pågår ett utvecklingsarbete kring datahantering som bland annat syftar till att samla finansiell- och hållbarhetsdata i ett verktyg i syfte att fortsätta integreringen av hållbarhet i förvaltningen. Arbetet kommer att fortsätta under 2021.

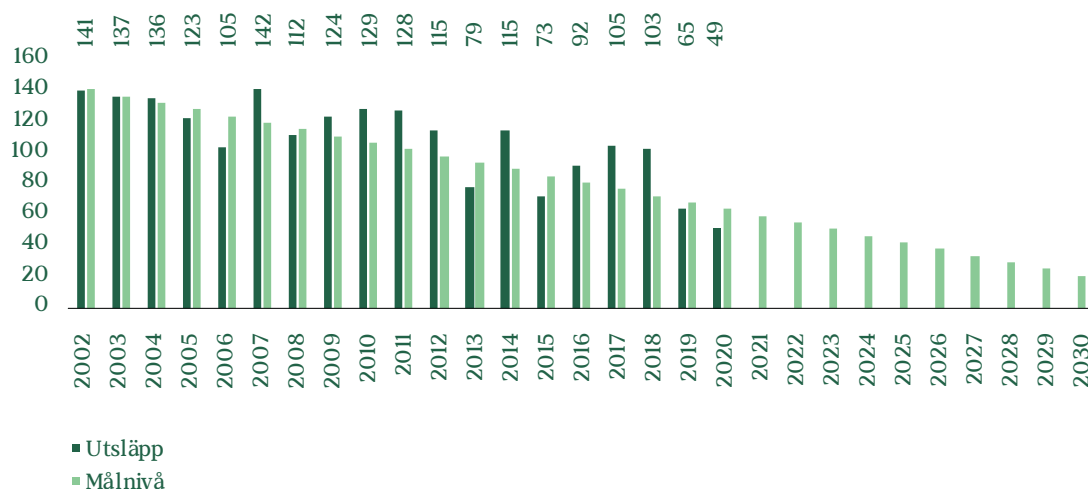
För vår noterade aktieportfölj pågår det även utvecklingsarbete kring analyser av avkastningspåverkan från hållbarhetsparametrar generellt, där utsläpp av växthusgaser är en del. Genom arbetet vill vi få en bättre förståelse för hur vår förvaltningsmodell kan utvecklas i framtiden.

En av utmaningarna för oss som kapitalägare är att få tillgång till relevant data. Som ett led i detta arbete så uppmanade vi, tillsammans med Swedbank Robur och Alecta, till bättre klimatredovisning av Stockholmsbörsens bolag. Brevet skrevs under av respektive vd och riktades till Stockholmsbörsens ordförande. Brevet följdes upp av ett möte mellan de olika organisationerna och dialogen pågår fortfarande.

Klimatavtryck

Utsläpp från den egna verksamheten

För den egna verksamheten har vi satt som mål att ha netto-noll utsläpp till år 2030, enligt en fastställd färdplan baserad på Carbon law. De viktigaste åtgärderna har varit att minska energianvändningen, öka användningen av ursprungsmärkt el från vind och vatten samt minska resandet. Under 2020 har klimatavtrycket från den egna verksamheten minskat kraftigt som en effekt av coronapandemin.

Beräkningarna av klimatavtrycket från den egna verksamheten inkluderar vatten-, el- och värmeförbrukning samt köldmedia från KPA Pensions verksamhetslokaler. Utsläpp från papper, trycksaker och kaffe inkluderas också, och det gör även tjänsteresor med flyg, taxi och tåg samt bilresor med KPA Pensions leasade bilar och anställdas bilar som körs i tjänsten. För utförligare beskrivning av beräkningsmetoder, se KPA Pensions hållbarhetsredovisning 2020.

Utsläpp egen verksamhet, ton CO₂

KPA Pensions klimat- avtryck (ton CO ₂ e)	2018	2019	2020	Scope	Förändring i procent
Resor (flyg och tåg)	53,3	24	3,1	3	-88
Bilresor	11,6	9,8	3	1	-73
Taxi	2,1	2,2	0,2	3	-91
Värme	17,8	13,8	18	2	27
Verksamhetsel	6	4,5	9	2 och 3	33
Trycksaker och papper	5,3	3,5	5	3	36
Kaffe	4,1	2,9	6	3	125
Köldmedia	3,3	3,7	6	1	47
Vatten	0,2	0,15	0,1	3	-12
Totalt	104	65	49		-25

*Utsläppen för el är beräknade enligt marknadsbaserad modell

Aktieportföljens koldioxidavtryck

Koldioxidavtrycket i aktieportföljerna påverkas av deras sammansättning och hur bolagen arbetar med att sänka sina avtryck.

Indikatorer*	2020	2019	2018
Totala koldioxidavtryck, ton CO ₂ e	385 995	448 572	501 843
Koldioxidintensitet, ton CO ₂ e / aktieportföljens marknadsvärde mkr	4,5	5,7	8,6
Koldioxidintensitet, ton CO ₂ e /ägarandel av bolagens omsättning mkr	9,6	10,5	13,6
Koldioxidintensitet, viktat medeltal, ton CO ₂ e /mkr	7,1	7,6	10,9

* Beräkningen av aktieportföljen är baserad på senast tillgängliga data från MSCI och omfattar utsläpp motsvarande scope 1 och 2 enligt Greenhouse Gas (GHG) Protocol. Utsläppen av växthusgaser mäts i koldioxidekvivalenter (CO₂e) vilket gör det möjligt att mäta olika växthusgaser på samma sätt. Mätningen omfattar alla noterade svenska och utländska bolag i aktieportföljen per 31 december 2020. Beräkningen grundas på data i USD vilket påverkar redovisade resultat i SEK.

KPA Pension redovisar aktieportföljens koldioxidavtryck med följande indikatorer:

- Totala koldioxidavtryck, ton CO₂e. Visar det totala koldioxidavtrycket för aktieportföljen utifrån ägd andel av bolagens sammanlagda utsläpp.
- Koldioxidintensitet, ton CO₂e/ aktieportföljens marknadsvärde mnkr. Visar totala koldioxidavtryck i förhållande till aktieportföljens marknadsvärde.
- Koldioxidintensitet, ton CO₂e/ ägarandel av bolagens omsättning mnkr. Visar totala koldioxidavtryck per miljoner kronor i omsättning.
- Koldioxidintensitet, viktat medeltal, ton CO₂e/ mnkr. Visar portföljens exponering av koldioxidintensiva bolag, där summan av bolagens andel i portföljen (baserat på marknadsvärde) multipliceras med bolagens koldioxidintensitet i förhållande till omsättning.

Koldioxidutsläpp från våra direktägda fastigheter

Koldioxidavtrycket från det förvaldade fastighetsbeståndet inkluderar utsläpp från värme, vatten och fastighetsel och följs upp per kvadratmeteryta. Uppgifterna är baserade på graddagskorrigerad värmeanvändning, för att jämförelser mellan olika år ska kunna göras.

Nyckeltal	2020	2019	2018
Marknadsvärde, mdkr	19	18	11
Total area, tkvm	314	307	253
Total energianvändning från fastighetsel, tappvarmvatten, uppvärmning och kyla MWh/m ² (graddagskorrigerad)	102	110	112

Utsläpp från fastigheter tCO ₂ e (ej graddagskorrigerade siffror)	2020	2019	2018
Fastighetsel (marknadsbaserad)	80	85	89
Värme	1181	1465	1177
Vatten	34	34	29
CO ₂ /kvm (graddagskorrigerat)	4,71	5,82	5,09

KPA Pension är det ledande pensionsbolaget inom kommunsektorn. Sedan starten 1922 har vi erbjudit våra kunder konkurrenskraftiga pensions- och försäkringslösningar. KPA Pension är också pensionsbolaget som tänker ett steg längre. Vi vill ge våra kunder en trygg pension i en hållbar värld och tar därför ett aktivt samhällsansvar.

KPA Pension har idag hand om pensionen åt två miljoner anställda och tidigare anställda inom kommun, region och kommunala bolag.

Vi ägs till 60 procent av Folksam och till 40 procent av Sveriges Kommuner och Regioner.